

Nr. 10. Oktober 2010

Kriminalforsorgen - Uddannelse i fængslerne

Kriminalforsorgen - Behandling af psykisk syge kriminelle i det psykiatriske system

82. Narkotika - Små kvanta til eget brug - Tilståelsessager - Advarsel
83. Forsvarere - God advokatskik - Poli ti og fængselsvæsen
84. Erstatning i narkosag - Egen skyld, frifindelse herfor
85. Røveri, forsøg, spørgsmål om tilbagetræden - Fareforbrydelser, varetægtsforhold?
86. Anke afvist - Frister
87. Ne bis in idem - Fodfejl - Menneskerettigheder
88. Vold, grov - Betinget straf - personlighedsafvigelse
89. Toldloven - Uds mugling af større kontant beløb - Bøde

LANDSFORENINGEN AF FORSVARSADVOKATER

Amagertov 11, 3.
1160 København K, Telefon 3315 0102
Telefax 3314 1933

Kriminalforsorgen - Uddannelse i fængslerne

Kriminalforsorgen har fået Danmarks Pædagogiske Universitetsskole på Århus Universitet til at gennemføre en interviewundersøgelse blandt de indsatte. Undersøgelsen er på 86 sider og kan hentes på Kriminalforsorgens hjemmeside.

Man skal naturligvis altid være varsom med at drage endelige konklusioner ud fra en interviewundersøgelse blandt brugere, der måske ikke er så positivt stemt, men der er artig læsning i lektor Peter Damlund Koudahls rapport, der prøver at finde ud af, hvorfor det kun er 20% af de indsatte, der uddanner sig under afsoning.

Bl.a. fremgår det af sammenfatningen side 6:

"Undersøgelsen tyder på, at der er et udækket uddannelsesbehov på fængslernes skoler. De indsatte fortæller, at de bliver opfordret til kun at gå til undervisning i begrænset omfang, således at fængslets undervisningstilbud kan udstrækkes til hele afsoningstiden. I de fængsler, hvor vejledningsindsatsen og afdækningen af de indsatte behov for undervisning er blevet opprioriteret, er resultatet, at der er opstået ventelister til fængselsskolen. Samlet set kunne det tyde på, at omfanget af den tilbudte undervisning ikke matcher det faktiske undervisningsbehov."

Muligt foregår der også en skævvridning, der kan få betydning for prøveløsladelsestidspunktet. Nogle deltager i programvirksomhed (f.eks. anger management, cognitive skills), misbrugsbehandling og/eller i undervisning. En utilsigtet konsekvens af denne praksis er, at de velfungerende indsatte, der ikke har behov for fængslets undervisnings- eller behandlingstilbud, ikke i samme grad har mulighed for at få prøveløsladelse ved halv tid. Undersøgelsen stiller dermed spørgsmålet, om fængslernes tilbud overvejende er indrettet mod indsatte, der har problemer af en eller anden art, mens gruppen af velfungerende indsatte ikke i samme omfang kan tilgodeses af fængslets tilbud.

Undervisningsfaciliteterne i mange arresthuse betegnes som utidssvarende og i nogle tilfælde ikke-eksisterende. Endelig rejser de interviewede spørgsmålet om, hvorvidt tilbuddet om undervisning i arresthusene (svarende til 1 time pr. måned pr. arrestant) er tilstrækkeligt til at dække behovet.

Rapporten har også en række anbefalinger, herunder at der sættes flere undersøgelser i gang, herunder af de velfungerendes mulighed for prøveløsladelse samt arrestanters behov for undervisning under varetægtsfængslingen.

Selve undersøgelsen er garneret med en række citater, bl.a. på side 46 om ansøgning om computer på cellen:

"Jeg har sendt 2 (anmodningssedler) og jeg har ikke fået nogen respons på nogle af de 2 jeg har sendt. Den første blev sendt af sted for et halvt år siden og den sidste, det er en måned siden, den blev sendt af sted... Standardsvaret er: Prøv at skriv en ny. Og der har jeg så gjort..."

En "velfungerende indsat" er citeret side 66:

"Folk som går i skole eller tager kognitiv eller alle sådan nogle kurser, ikk. De bliver jo belønnet på en eller anden måde. Men det gør man ikke når man bare er her ovre og arbejder på fuld skrue... Ikke andet end at man får sin løn og lidt bonustimer. Det er ikke noget med, at man får et plus i bogen, eller hvad man nu siger, lige som det andet ... Og jeg ved udmærket hvor mange penge jeg tjener på det her... Jeg har selv været med til at give tilbud på det, jeg laver, ikk (griner...). Og så render man rundt til 13 kr. i timen, ikk... Godt nok arbejder man ikke på fuldt blus... Men altså... Det er sådan lidt..."

- oo0oo -

En chefkonsulent i Kriminalforsorgens Straffuldbyrdelseskontor udtaler til pressen i begyndelsen af september 2010:

"... vi godt kan gøre det bedre inden for de økonomiske rammer, vi har."

Kriminalforsorgen - Behandling af psykisk syge kriminelle i det psykiatriske system

Direktoratet for Kriminalforsorgen har udgivet en rapport på 164 sider med den korte titel: "Klienter idømt en psykiatrisk særforanstaltning. Samarbejdet mellem Kriminalforsorgen i Frihed og psykiatrien - og noget om behandling af psykisk syge kriminelle". Forfatteren er overlæge Peter Kramp. Rapporten kan findes på www.kriminalforsorgen.dk.

Den drejer sig nok så meget om samarbejdsproblemer. Det fremgår af indledningen side 7, idet tilføjes, at DPC står for distriktpsychiatriske centre og KIF for Kriminalforsorgen i Frihed:

"Lidt under halvdelen af samtlige §§ 68-69-klienter har været indlagt på en psykiatrisk afdeling, og blandt klienter idømt en behandlingsdom har kun 58% været indlagt, om end en behandlingsdom bør indledes med en indlæggelse. De klienter, der overhovedet indlægges, bliver først indlagt flere måneder efter dommen, og de fleste er kun indlagt én gang, om end mange er svært psykisk syge. Væsentlig færre af de klienter, der behandles ved DPC, bliver indlagt. Disse data skal ses i lyset af, at længerevarende indlæggelse nedsætter risikoen for kriminalitet.

KIF har registreret mindst ét samarbejdsproblem med psykiatrien i 33% af sagerne, og i 40% af disse sager er registreret to eller flere samarbejdsproblemer. Disse tal er sandsynligvis minimumsværdier. Problemerne kan samles i to hovedgrupper - dårlig kommunikation og mangelfuld psykiatrisk behandling. KIF-afdelingerne informeres ikke om f.eks. indlæggelser og udskrivninger, og nogle behandlingsansvarlige overlæger besvarer ikke henvendelser fra KIF eller nærmest nægter at samarbejde med KIF. Den mangelfulde behandling viser sig bl.a. ved, at psykiatrien ikke iværksætter psykiatrisk behandling, at klienterne kun ses af speciallæger med måneders mellemrum, at klienterne udskrives for hurtigt, evt. til dårlige sociale forhold, m.v. Nogle behandlingsansvarlige overlæger synes hertil uvidende om, at en idømt psykiatrisk særforanstaltning også indebærer, at overlægen har et ansvar for at forebygge kriminelt recidiv."

Det hedder videre side 8:

"Kriminelt recidiv kan medføre varetægtsfængsling, og det fremgår, at adskillige psykisk syge klienter har været placeret i arresthuse i kortere eller længere perioder, eller ligefrem er blevet flyttet fra en psykiatrisk afdeling til et arresthus, på trods af, at psykisk syge ikke bør have ophold i kriminalforsorgens institutioner."

Endelig citeres fra konklusionen i kap. 6:

"Det konkluderes, at behandlingen af mange §§ 68-69-klienter er utilstrækkelig, og at egentlige behandlingssvigt forekommer. Nogle behandlingsansvarlige overlæger er uvidende om - eller ser stort på - de krav og forpligtigelser, der er forbundet med at varetage behandlingen af § 68-69-klienter. Mange klienter, idømt behandlingsdomme, indlægges ikke på trods af, at indlæggelse er udgangspunktet for denne klientgruppe, hvoraf mange er svært psykisk syge, lever under dårlige sociale forhold, og har et højt kriminelt recidiv, herunder til drab.

Endelig viser undersøgelsen, at der er så store forskelle mellem regionerne i diagnostik og behandling af psykisk syge og afvigende kriminelle, at dette er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt."

Nogle gange lykkes det dog at få domfældte indlagt efter afsigelse af behandlingsdom, som eksemplet side 64:

"Klienten er en ca. 60-årig mand med en paranoid psykose, der tidligere har været idømt flere behandlingsdomme, som igen for trusler blev idømt en behandlingsdom. Overlægen fandt ikke indikation for indlæggelse, idet klienten ikke var "åbenlyst psykotisk". Senere blev klienten dog indlagt - efter at have truet overlægen."

Andre gange ikke, side 66f:

"Klienten er en 35-årig mand, som lider af skizofreni, og som for røveri er idømt en behandlingsdom. Han indlægges ikke i forbindelse med dommen. Ved anden samtale i DPC fire en halv måned efter dommen forsøgte klienten at presse den behandlingsansvarlige overlæge til at give sig flere "benzo'er", hvilket overlægen afslog, hvorefter klienten meddelte, at han måtte købe dem på gaden. Overlægen vurderede, at klienten var "vældig manipulerende". Ved næste samtale, små tre måneder senere, forsøgte klienten at true sig til "morfinpiller", hvorfor overlægen til sidst måtte tilkalde politiet, som efter at have benyttet tåregas anholdt klienten, der blev indsat i det stedlige arresthus. Videre hedder det, at overlægen ... "beklagede, at man pga. pladsmangel ikke kunne indlægge [klienten]". I de efterfølgende måneder udeblev klienten konsekvent fra alle samtaler i DPC, hvilket blot blev noteret."

Fra side 90 refereres en række sager med længerevarende anbringelse i arresthuse af psykisk syge varetægtsarrestanter, og spørgsmålet behandles mere generelt side 105f.

Landsforeningens Meddelelse 82/2010

Narkotika - Små kvanta til eget brug - Tilståelsessager - Advarsel

Lov om euforiserende stoffer § 2, retsplejelovens § 831 og § 900

T, der var straffet tidligere talrige gange, erkendte under en tilståelsessag uden forsvarerbistand besiddelse af 1,37 g heroin og 3,87 g hash til eget brug. Byretten idømte en fællesstraf af fængsel i 60 dage. T ankede til formildelse navnlig således, at sagen blev afgjort med en advarsel, og det blev også landsrettens resultat efter nærmere studier af forarbejderne til ændringsloven fra 2007.

VL 12. afd. a.s. S-0517-09, 9/9 2009

T på 38 år var under en tilståelsessag i 2009 tiltalt for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer ved i maj 2008 på sin bopæl at have været i besiddelse af 1,37 g heroin i 4 salgspakker og 3,87 g hash til eget brug.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om fængselsstraf. T var talrige gange tidligere straffet, især for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, senest løsladt i februar 2008 med en reststraf på 31 dage.

Byretten fastsatte en fællesstraf af fængsel i 60 dage.

T ankede til formildelse, navnlig således, at sagen blev afgjort med en advarsel. Anklagemyndigheden påstod skærpelse under henvisning til de talrige domme og mente ikke, at T hørte til den personkreds, som efter lov nr. 526 af 6/6 2007 kunne få afgjort sagen med en advarsel eller bøde.

Sagen blev i landsretten behandlet ved to retsmøder i april og september 2009. I forbindelse med det første retsmøde udsatte landsretten sagen med henblik på "at anklageren og forsvareren kan procedere sagen nærmere med hensyn til strafniveauet for besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug efter ikrafttrædelsen af lov nr. 526 af 6. juni 2007. Anklagemyndigheden anmodes i den forbindelse om at fremkomme med oplysninger om eventuel retspraksis."

Resten er citat af landsrettens dom:

"Tiltalte har for landsretten supplerende forklaret i retsmødet den 29. april 2009, at han en gang om ugen på den lokale metadonklinik får udleveret metadon til en uges forbrug. Han sørger selv for indtagelsen. I perioder er det on and off med at ryge heroin. Metadonmængden er blevet sat op, for at han bedre kan kontrollere sin herointrang. Han havde lige købt de euforiserende stoffer, da politiet kom på besøg den 15. maj 2008.

Under den fortsatte hovedforhandling den 2. september 2009 har tiltalte forklaret, at heroinen var fordelt i 4 salgspakker, fordi pusheren havde pakket heroinen i poser med små mængder. Han havde netop modtaget bistandshjælp og havde derfor råd til at købe 1,37 gram rygeheroin, som svarer til en dagsration. Siden sidste retsmøde har han overholdt sin metadonbehandling, og han har ikke røget heroin. Han modtager bistandshjælp på 8. år. Han er indforstået med at modtage en advarsel.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Efter byrettens dom er tiltalte skyldig i besiddelse af 1,37 gram heroin og 3,87 gram hash til eget forbrug.

Efter oplysningerne om tiltaltes personlige forhold må han anses for omfattet af den personkreds, som efter forarbejderne til lov nr. 526 af 6. juni 2007 i et tilfælde som det foreliggende kan få sagen afgjort med en advarsel.

Landsretten ophæver herefter byrettens dom for så vidt angår dommens bestemmelser om straf og sagsomkostninger, og tiltalte tildeles til retsbogen en advarsel, jf. retsplejelovens § 900."

- oo0oo -

Det hedder i ændringsloven fra 2007 i § 3, stk. 1, 3. pkt.:

"Advarsel kan i almindelighed ikke meddeles, medmindre sociale forhold taler for at meddele en advarsel og besiddelsen af stoffet ikke er udslag af stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer."

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer bl.a.:

"Lovkomplekset skærper bødestraf på forhold begået efter lovens ikrafttræden men med hensyn til de skærpede bødestrafte for besiddelse, forudsættes det, at der ikke knyttes gentagelsesvirkning til forhold begået før lovens ikrafttræden. Denne bestemmelse mente landsretten også skulle gælde for advarsler og i øvrigt kan advarsel meddeles i anden gang og senere tilfælde.

Min klient kunne efter domsforhandlingen i øvrigt oplyse, at hans kolleger i misbrugsbranchen havde fået både frihedsstraf og bøder på forhold begået efter lovens ikrafttræden og der er således noget der tyder på, at advarselsinstituttet ikke er blevet brugt. Rigsadvokaten kunne ikke fremkomme med retspraksis til brug for sagens pådømmelse."

Landsforeningens Meddelelse 83/2010

Forsvarere - God advokatskik - Poli og fængselsvæsen

Retsplejelovens § 126

To advokatnævnskendelser, hvor advokater er idømt bøde for i første sag mundtlige udtalelser over for fængselspersonale i forbindelse med arrestbesøg, hvor advokaten

blev låst inde, og i den anden sag for beskyldninger på en hjemmeside om, at politiet løj i forbindelse med færdselssager.

1) Advokatnævnet j.nr. 2009-02-0932, 12/2 2010

Advokat S blev indklaget for i forbindelse med fængselsbesøg den 19/8 og 24/8 2009 at være fremkommet med krænkende udtalelser i anledning af, at han blev låst inde i den ventecelle, hvor han afholdt møde med sin klient.

Klageren gjorde gældende, at advokaten den 19/8 2009 skulle have udtalt bl.a.: "Du er en lille mand, som bare spiller stor herinde. Du er en magtliderlig lille mand", og ved mødet den 24/8 2009 over for samme betjent: "Er det nu dig igen. Det er da godt, du kan få sådan et middelmådigt arbejde. I skal ikke fortælle mig, hvad jeg skal - lille magtliderlige klovn."

Klager gjorde bl.a. gældende, at der var adskillige kolleger, der havde hørt de pågældende udsagn.

Advokaten påstod frifindelse og gjorde bl.a. gældende, at han (fordi den indsatte var anbragt i fængslets sydfløj, ER) ikke fik lov til at afholde besøget i besøgsafdelingen, men fik stillet et uacceptabelt uhumsk lokale til rådighed, hvor han ikke kunne tale med klienten på grund af akustikken. Han havde opført sig uhensigtsmæssigt og råbt ad betjentene, da de mange betjente ville låse ham inde i ventecellen.

Inspektionen skulle have givet ham medhold i en klage over, at venterummet var uacceptabelt.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

"Nævnet finder, at indklagede groft har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, med sine ytringer den 19. og 24. august 2009 til fængselspersonalet. Nævnet har ved sin afgørelse lagt vægt på, at indklagede i forbindelse hermed har erkendt at have udtalt en række upassende udsagn.

Nævnet finder ikke, at omstændighederne ved situationerne har været af en sådan karakter, at der foreligger undskyldelige momenter.

På denne baggrund og under henvisning til, at indklagede i 2007 blev pålagt en bøde på 10.000 kr. for tilsidesættelse af god advokatskik, pålægger nævnet nu i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, en bøde til statskassen på 20.000 kr."

Hele kendelsen på 7 sider kan læses på nævnets hjemmeside.

2) Advokatnævnet j.nr. 2009-02-0385, 8/12 2009

Advokat V blev af Politiforbundet indklaget for ytringer om politiet på sin hjemmeside under emnet "Spirituskørsel":

"Politiet lyver - Må politiet lyve?

[...]

Politiet må gerne lyve over for dig, når du bliver afhørt!

Politiet vil gøre, næsten, hvad som helst, for at få dig til at tilstå.
(Der blev givet eksempler herpå, ER)

Politiet må IKKE lyve i retten.

Problemet er bare, at dommeren vil stole 100% på en politimand.
Hvis det kun er dig og politimanden, er det derfor risikofrit for politimanden at "dreje" sandheden."

Under emnet "Straffesager" blev samme synspunkter fremført, herunder:

"Politiet må gerne lyve over for dig, især når det drejer sig om at få dig til at tilstå "frivilligt"."

(I anledning af klagen justerede advokaten sin tekst, idet han dog citerede sig selv med de indklagede udsagn og blot kom med noget yderligere tekst, der kredsede om samme tema, se nærmere kendelsen på nævnets hjemmeside, ER)

Klageren gjorde bl.a. gældende, at advokaten havde tilsidesat såvel god advokatskik som god markedsføringsskik.

Udtalelserne måtte være fremført mod bedre vidende og var åbenbart urigtige og egnet til at skabe mistillid til politiet med henblik på at markedsføre advokaten selv på en dybt useriøs måde.

Advokaten gjorde bl.a. gældende, at formuleringen var en konsekvens af flere henvendelser eller personlige oplevelser i retten.

Der var tale om en saglig rådgivning og forklaring til klienter, og advokaten havde efterfølgende tilrettet sin hjemmeside, således at klagers synspunkt var blevet tilgodeset.

Nævnet fastslog, at god markedsføringsetik henhørte under domstolene, og fortsatte:

"En advokat skal i sin rådgivning have ikke blot lovens bogstav, men også dens rette forståelse for øje, og reklamering må ikke indeholde urigtige, vildledende eller urimeligt mangelfulde angivelser.

Indklagede har på sin hjemmeside den 26. februar 2009 bl.a. givet udtryk for, at politiet gerne må lyve, at politiet lyver, at politiet vil gøre næsten hvad som helst for at få en sigtet til at tilstå, og at det er politiets opgave at få en sigtet straffet. De fleste af udsagnene genfindes på hjemmesiden den 22. september 2009, efter at indklagede har tilrettet hjemmesiden med henblik på at imødekomme klagen. Nævnet finder, at indklagede herved groft har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, idet nævnet har lagt til grund, at indklagedes hjemmeside tjener såvel rådgivnings- som markedsføringsformål.

Som følge af det anførte pålægger nævnet i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, indklagede en bøde på 20.000 kr. Nævnet har ved sanktionsfastsættelsen taget i betragtning, at indklagede i september 2004 fik en irrettesættelse for tilsidesættelse af god advokatskik."

- oo0oo -

Redaktøren tilføjer, at både klager og indklagede ville kunne drage nytte af at studere RPL § 752, stk. 3, sidste punktum, der ret éntydigt regulerer spørgsmålet.

Landsforeningens Meddelelse 84/2010

Erstatning i narkosag - Egen skyld, frifindelse herfor

Retsplejelovens § 1018 a

E blev frifundet for at have modtaget 1 kg kokain, indsmuglet af en kurer, der skulle indlogere sig på et hotelværelse. E havde været varetægtsfængslet i lidt over 5 måneder og krævede incl. tabt arbejdsfortjeneste 228.000 kr. i erstatning. Størrelsen var ubestridt. Anklagemyndigheden nægtede i det hele erstatning på grund af egen skyld, dels på grund af mistænkelig adfærd, dels fordi E ventede ca. 1½ måned med at afgi-

ve en detaljeret forklaring. Han havde dog samme dag, han blev anholdt, forklaret om sin færden over for politiet.

Byretten i erstatningssagen tillagde den begærede erstatning, idet der allerede i straffedommen var gjort op med den mistænkelige adfærd forud for og i forbindelse med anholdelsen, ligesom det ikke kunne bebrejdes E, at han ikke ved nogle mellem-liggende politiafhøringer forud for afhøringen 1½ måned senere havde besvaret spørgsmål, der enten var en gentagelse af bevistemaet for den første afhøring, eller drejede sig om, hvorvidt E "kunne bekræfte, at han i Brasilien havde afsonet en dom på over 4 års fængsel".

Landsretten stadfæstede, idet man dog vedr. selve anholdelsen anførte, at man ikke kunne afvise, at E ved sin henvendelse ved det pågældende hotelværelse forsøgte at undløbe fra politiet, men landsretten fandt ikke, at E herved væsentligt bidrog til at styrke mistanken.

ØL 15. afd. a.s. S-1032-10, 5/8 2010

E var sammen med kureren K og en medtiltalt T tiltalt, K for indsmugling af ca. 1 kg kokain, de to øvrige for forsøg på videreoverdragelse, idet de indfandt sig ved det hotel, hvor K skulle være indlogeret, for af hende at modtage kokainen, hvilket mislykkedes, da K forinden var blevet anholdt af politiet, ligesom de øvrige blev anholdt.

K bestred ikke indførslen fra Brasilien. Hun vidste dog ikke, hvor meget kokain, der var i kapslerne, som hun transporterede indvortes. Hun fik 4 års fængsel.

E blev i det hele frifundet. T blev idømt 7 dages fængsel i et særskilt forhold for besiddelse af dopingmidler.

Byretsdommen er fra 7/5 2008. Retten lagde bl.a. til grund, at der til ingen af de tiltalte E og T var foretaget telefonopkald fra Brasilien eller telefonopkald, der i øvrigt kunne knyttes til K's handling.

At E bankede på døren til K's reservede værelse, var ikke tilstrækkeligt bevis for, at han ønskede kontakt med K. Det kunne ikke udelukkes, at han skulle møde en polsk pige på hotellet (byretsdommen side 11 f).

E indbragte samme måned, som frifindelsen faldt, sit erstatningskrav for anklagemyndigheden. Det drejede sig om uberettiget frihedsberøvelse og tabt arbejdsfortjeneste for lidt over 5 måneder, heraf 48 dage i isolation, med 228.543,34 kr. Størrelsen var ubestridt, men anklagemyndigheden nedlagde påstand om frifindelse på grund af

egen skyld, og at E i tilfælde af frifindelse skulle bære erstatningssagens omkostninger.

Statsadvokatens og Rigsadvokatens begrundelser er udførligt gengivet i dommen (men refereres ikke nærmere her, ER).

Byretten lagde som i straffedommen vægt på, at der ikke havde været en forudgående mistænkelig adfærd, og fortsatte:

"Retten har fundet, at det i situationen kunne forekomme mistænkeligt, at erstatningsøgende på det omhandlede tidspunkt bankede på døren til værelse nummer 128, men retten må tilslutte sig det i dommen anførte om, at dette ikke i sig selv findes at være tilstrækkeligt bevis for, at erstatningsøgende ønskede kontakt med medtiltalte K.

Retten har i den forbindelse lagt vægt på, at erstatningsøgende E og T, der begge var varetægtsfængslet i isolation til den 19. december 2007, har afgivet samstemmende forklaringer om, hvorfor de kørte til det omhandlede hotel, herunder at erstatningsøgende skulle møde en polsk pige på hotellet.

Retten har efter de foreliggende oplysninger ikke med den nødvendige sikkerhed fundet at kunne lægge til grund, at erstatningsøgende forsøgte at løbe fra stedet, da døren til værelse nummer 128 blev åbnet af 2 politifolk.

Vedrørende anledning til at rense sig for mistanke:

Under den første politiafhøring af erstatningsøgende den 31. oktober 2007 om aftenen nægtede erstatningsøgende sig skyldig og afgav forklaring om sin færd den pågældende aften. Han forklarede blandt andet, at han havde været ude at køre i bil med medtiltalte T, at de var kørende i erstatningsøgendes bil, at han sidste lørdag havde mødt en polsk kvinde, og at hun havde sagt, at hun boede på det hotel, hvor han blev anholdt.

Det er i Københavns Byrets dom af 7. maj 2008 anført, at retten har "lagt vægt på, at det ikke kan udelukkes, at tiltalte E som forklaret af såvel ham som medtiltalte T skulle møde en polsk pige på hotellet." Retten finder derfor ikke at kunne anse erstatningsøgendes forklaring den 31. oktober 2007 som en usand eller delvis usand forklaring. Retten finder endvidere ikke, at det kan bebrejdes erstatningsøgende, at han ikke på dette tidspunkt ønskede at uddybe sin forklaring yderligere over for politiet.

Under afhøringen i Dommervagten den 1. november 2007 ønskede erstatningsøgende, der nu havde bistand af sin beskikkede forsvarer, ikke at udtale sig. Under hensyn

til at erstatningssøgende den foregående aften havde udtalt sig til politiet om sin færden, og da baggrunden for, at erstatningssøgende ikke ønskede at udtale sig om den meget alvorlige sigtelse i Dommervagten, er uoplyst, finder retten på det foreliggende grundlag ikke, at dette i relation til erstatningsspørgsmålet kan bebrejdes erstatningssøgende.

Under politiafhøringen af erstatningssøgende den 6. december 2007 nægtede erstatningssøgende sig fortsat skyldig og afviste efter samtale med sin daværende beskikkede forsvarer at udtale sig. Det fremgår af politirapporten, at det ene tema for afhøringen var, "hvilket ærinde arrestanten havde ved X Hotel". Da erstatningssøgende allerede under den første politiafhøring den 31. oktober 2007 havde afgivet forklaring herom, finder retten ikke, at hans ønske om ikke at afgive yderligere forklaring herom i relation til erstatningsspørgsmålet kan bebrejdes ham.

Det fremgår endvidere af politirapporten, at det andet tema for afhøringen var, "om arrestanten talte portugisisk og om han kunne bekræfte at han i Brasilien havde afsonet en dom på over 4 års fængsel". Retten finder ikke, at det i relation til erstatningsspørgsmålet kan bebrejdes erstatningssøgende, at han ikke ønskede at udtale sig om, hvorvidt han tidligere var straffet i Brasilien, idet en sådan objektiv oplysning ville kunne indhentes af politiet selv. For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt erstatningssøgende talte portugisisk finder retten dels, at dette havde en tæt sammenhæng med spørgsmålet om, hvorvidt erstatningssøgende havde afsonet en dom i Brasilien, dels at dette ikke i relation til erstatningsspørgsmålet havde afgørende betydning.

Under politiafhøringen af erstatningssøgende den 14. december 2007 nægtede erstatningssøgende, der på dette tidspunkt havde skiftet forsvarer, sig fortsat skyldig og afgav en særdeles detaljeret forklaring.

Det fremgår af politirapport af 17. december 2007, at erstatningssøgende denne dato medvirkede til påvisning af den grillbar, hvor han havde oplyst at have mødt den omhandlede polske kvinde. Det fremgår endvidere af politirapport af 10. januar 2008, at erstatningssøgende denne dato deltog i en påvisning af sin færden den 31. oktober 2007 om aftenen. Det forhold, at politiets efterforskning har vist, at der ikke har boet en polsk kvinde på det omhandlede hotel på det relevante tidspunkt, findes ikke i sig selv at kunne medføre, at erstatningssøgendes forklaring må anses for utroværdig.

Som følge af det foran anførte finder retten ikke at kunne lægge til grund, at erstatningssøgende ikke på et tilstrækkeligt tidligt tidspunkt og i tilstrækkeligt omfang har søgt at rense sig for den alvorlige sigtelse, som var rejst imod ham. Retten finder derfor ikke, at betingelserne i retsplejelovens § 1018 a, stk. 3, for nedsættelse eller nægtelse af erstatning er opfyldt.

Da erstatningssøgendes krav størrelsesmæssigt er ubestridt, tages erstatningssøgendes påstand til følge som nedenfor bestemt."

Der blev på sædvanlig måde tillagt procesrente, og statskassen skulle afholde salæret til den beskikkede forsvarer med 11.450 kr. + moms.

Anklagemyndigheden ankede med endelig påstand om frifindelse for erstatningskravet. E påstod stadfæstelse, subsidiært et mindre beløb.

Der blev ikke i landsretten afgivet forklaringer.

Landsrettens begrundelse og resultat

"Det tiltrædes af de af byretten anførte grunde, at der ikke ved erstatningssøgendes kontakter forud for frihedsberøvelsen den 31. oktober 2007 foreligger mistænkelig adfærd, hvorimod erstatningssøgendes henvendelse ved værelse 128 på X Hotel gav grundlag for en alvorlig mistanke mod erstatningssøgende. Det kan ikke afvises, at erstatningssøgende efter sin henvendelse ved værelse 128 forsøgte at undløbe fra politiet, men landsretten finder ikke, at erstatningssøgende herved væsentligt bidrog til at styrke mistanken. Henset til erstatningssøgendes forklaring til politiet afgivet den 31. oktober 2007 som senere uddybet under afhøring den 14. oktober 2007 og under påvisninger den 17. december 2007 og den 10. januar 2008, finder landsretten heller ikke, at erstatningssøgende har undladt i tilstrækkeligt omfang at søge at rense sig for den alvorlige mistanke, som hans tilstedeværelse ved værelse 128 på X Hotel gav grundlag for. Det tiltrædes således, at der ikke er grundlag for at nedsætte eller nægte erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018a, stk. 3. Herefter stadfæstes byrettens dom."

- oo0oo -

En anden sag med et lidt andet udfald er gengivet i U 2010.2084 Ø.

Landsforeningens Meddelelse 85/2010

Røveri, forsøg, spørgsmål om tilbagetræden - Fareforbrydelser, varetægtsforhold?

Straffelovens § 21, § 22, § 250 og § 288

Jura kan være svært. Tiltalen i nedennævnte sag var ret nøje kopieret over UfR 2009.2603 Ø, og hændelsesforløbet mindede i det faktiske en del herom. By- og landsret var imidlertid stærkt uenige om subsumeringen.

2 prostituerede A og B og den enes kæreste C var tiltalt for forsøg på røveri, grov vold og straffelovens § 250, ved at have hældt knuste metadontabletter i en værtshusgæst P's øl med henblik på at fratage ham hans mobiltelefon og pung, hvorefter de uden for værtshuset tilegnede sig P's mobiltelefon og efterlod ham i hjælpeløs tilstand, idet han kort efter faldt om på gaden med næsten ophørt vejrtrækning, hvorved han var i livsfare.

I byretten skete der frifindelse for forsøg på røveri, men alle blev dømt for § 245 og § 250, B tillige for tyveri og C tillige for hæleri. Straffen var på ca. halvdelen af anklagemyndighedens strafpåstand. A 1 år og 2 måneder, B og C 1 år og 3 måneder.

Anklagemyndigheden ankede til domfældelse efter anklageskriftet og skærkelse.

Landsretten fandt det betænkeligt at anse det for godtgjort, at de tiltalte havde forsæt sig mod straffelovens § 250, hvorfor de blev frifundet herfor. Derimod havde landsretten ingen betænkeligheder ved at dømme for forsøg på røveri af pungen eller for vold efter § 245. Ingen af de tiltalte kunne anses for at være trådt frivilligt tilbage fra forsøg. Landsretten frifandt derimod for forsøg på røveri med hensyn til mobiltelefonen. B blev herfor dømt for tyveri og C for hæleri. Straffene blev forhøjet - A til fængsel i 1 år og 9 måneder, B og C til fængsel i 1 år og 10 måneder.

ØL 21. afd. a.s. S-1169-10, 17/8 2010

A på 23, B på 21 og dennes kæreste C på 20 år var tiltalt som ovenfor beskrevet efter § 288, stk. 1, nr. 1, § 245, stk. 1, og § 250, ved i november 2009 mellem kl. 22.00 - 23.20 på en café "i forening og efter forudgående aftale, for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding ved vold eller trussel om øjeblikkelig anvendelse af vold at have frataget P en mobiltelefon til en værdi af 1.900 kr., idet de tiltalte inde på cafeen hældte 3-4 knuste metadontabletter i P's øl i den hensigt at fratage ham hans mobiltelefon og pung, hvorefter de uden for cafeen tilegnede sig P's mobiltelefon og efterlod ham i hjælpeløs tilstand, idet han kort efter faldt om på Mehlaldsgade med næsten ophørt vejrtrækning, hvorved han var i livsfare."

Anklagemyndigheden påstod fængsel i 2½ år. De tiltalte nægtede sig skyldige, dog erkendte B tyveri af mobiltelefon og legemsangreb efter § 244 ved at putte piller i P's øl. C erkendte hæleri af en mobiltelefon.

Byrettens dom er på 22 sider med udførlige referater af forklaringer i grundlovsforhør og under hovedforhandlingen. Forklaringerne var delvist modstridende.

A og B var faldet i snak med P på caféen. B sendte en sms til kæresten C, at han skulle komme. Der var vekslende forklaringer fra B om hvorfor, men det fremgik af sms'en, at "han har tyk pengepung."

A bestred at have sendt en senere sms: "B så/har set/havde set mange penge".

Det var B, der i A's påsyn hældte knuste piller, som C havde medbragt, i P's øl.

P huskede ikke så meget af hændelsesforløbet.

En politiassistent havde fundet P bevidstløs på gaden. Da han ikke lignede en stofmisbruger, havde politiassistenten, efter at have konstateret ved smerte- og lyspåvirkning, at P ikke reagerede, tilkaldt ambulance, der kom efter 2-3 minutter og tog P under behandling (med modgift mod narkotika, ER).

En overlæge forklarede, at P, hvis han ikke var kommet under behandling, kunne risikere at dø enten af opkast i luftvejene eller hjertestop.

En retsmediciner havde afslået at udtale sig om farligheden af en påvirkethed af 8-10 øl i løbet af 6-8 timer kombineret med 3-4 tabletter metadon. "Der manglede simpelthen grundlag for et rimeligt skøn."

Byretten lagde til grund, at de tiltalte i forening og efter forudgående aftale ved at hælde de tre knuste metadon-piller i P's ølglas havde til hensigt at fratage P hans pung, hvilket ikke lykkedes. De var derfor skyldige i forsøg på røveri.

"Retten lægger endvidere til grund, at det ikke lykkedes de tiltalte at frarøve P hans pung, idet tiltalte B blev bange, fordi hun ikke tidligere havde begået noget kriminelt. Tiltalte A havde forladt caféen, fordi hun ikke ville have noget med det at gøre, og det samme gjorde tiltalte C ifølge hans forklaring i retten. Under disse omstændigheder finder retten, at de tiltalte må anses for at være trådt frivilligt tilbage, hvorfor forsøget på røveri er straffrit i medfør af straffelovens § 22. Da volden imidlertid er fuldbyrdet på tilbagetrædelsestidspunktet, er de tiltalte fortsat skyldige i vold efter straffelovens § 245."

Mobiltelefonen havde P efterladt på bordet. A var gået, B tog den og overlod den siden til C. De to sidstnævnte blev dømt for henholdsvis tyveri og hæleri heraf.

Byretten lagde efter bevisførelsen, herunder de lægelige oplysninger, til grund, at P, da han blev fundet af politiet, "var i overhængende livsfare på grund af en overdosis, således at det kun drejede sig om ganske få minutter, før han ville være afgået ved

døden eller fået en svær hjerneskade på grund af respirationsstop. Det må endvidere lægges til grund, at P havde en alkoholpromille i blodet på 1,5, hvilket kan have forstærket hans helbredstilstand i negativ retning."

Retten fortsatte:

"Retten finder, at de tiltalte ved at tilbringe tid sammen med P på C-caféen og i den forbindelse, uden hans viden, hælde stof i hans øl har etableret et varetægtsforhold i straffelovens § 250's forstand, og at de tiltalte ved bare at efterlade P velvidende, at de havde givet ham et særdeles farligt stof, er skyldige i overtrædelse af straffelovens § 250. Anklageskriftets formulering i relation til denne bestemmelse kan ikke begrunde et andet resultat."

A blev idømt fængsel i 1 år og 2 måneder, B og C fængsel i 1 år og 3 måneder.

Da ingen af de tiltalte havde lovligt ophold i landet, blev de udvist i 12 år.

Anklagemyndigheden ankede med påstand om domfældelse i overensstemmelse med anklageskriftet, dog således at der, for så vidt angik P's pung, alene blev påstået domfældelse for forsøg på røveri. I øvrigt var der påstand om skærpeelse.

B og C påstod stadfæstelse af byrettens bevisresultat og formildelse. A påstod frifindelse, subsidiært formildelse.

B forklarede bl.a., at C ikke sad ved samme bord som A og B. Hun havde taget P's mobiltelefon, da han var ude at købe cigaretter. A og C havde forladt caféen, da hun tog telefonen. Hun fulgtes med P, da de forlod caféen ca. ½ time efter, at A og C var gået. Uden for besluttede hun ikke at tage P's pung, da hun var bange.

C forklarede bl.a., at han ikke havde talt med sin kæreste B, men alene med A. Han vidste ikke, hvorfor pillerne skulle være knust. Han regnede ikke med, at B ville gennemføre at tage pungen.

A hævdede, at det var B, der sendte sms-beskedene til C, og at hun ikke havde talt med C, da han kom til caféen. C gav hende piller, og hun troede, at pillerne var til hendes egen kæreste. Hun så B putte pillerne i P's glas, men reagerede ikke herpå, fordi hun ikke ville have noget med det at gøre.

Landsrettens begrundelse og resultat:

"Også efter bevisførelsen for landsretten og af de grunde, byretten har anført, findes det godtgjort, at de tiltalte i forening og efter forudgående aftale, ved at der blev hældt tre knuste metadonpiller i P's ølglas, havde til hensigt at hensætte P i en sådan tilstand, at han kunne fratages sin pung. Det lægges endvidere efter bevisførelsen til grund, at P, der uvidende indtog metadonen, efterfølgende alligevel ikke blev frataget sin pung, hvorfor de tiltalte i relation hertil som anført af byretten har gjort sig skyldige i forsøg på røveri efter straffelovens § 288, stk. 1, nr. 1, jf. § 21, og af de grunde, som byretten har anført, ligeledes i vold af særlig farlig karakter efter straffelovens § 245, stk. 1.

Landsretten finder, at ingen af de tiltalte kan anses for at være trådt frivilligt tilbage fra forsøg på røveri af P's pung, som han efter sin forklaring for landsretten opbevarede foran i sin højre bukselomme.

De tiltalte havde som anført alle deltaget i iværksættelsen af røveriet, og det forhold, at C og A efter deres forklaringer forlod caféen, fordi de ikke ville have noget med det videre forløb at gøre, er ikke tilstrækkeligt til at statuere tilbagetræden fra forsøg efter straffelovens § 22.

Hvad særligt angår B, der blev tilbage, finder landsretten det ubetænkeligt at tilside-sætte hendes forklaring om, at hun uden for caféen undlod at tage pungen, fordi hun blev bange, idet hun ikke tidligere havde begået noget kriminelt. Landsretten har her-ved lagt vægt på, at hun som forklaret kort forinden havde stjålet P's mobiltelefon, ligesom landsretten har lagt vægt på hendes forklaring om, at P på det tidspunkt, hvor hun besluttede at opgive at tage pungen, ikke var påvirket af metadonen i en sådan grad, at hun faktisk havde mulighed for at tage den.

Landsretten finder det efter oplysningerne i sagen, herunder om indholdet af sms-beskederne, og de afgivne forklaringer betænkeligt at anse det for godtgjort med den til domfældelse fornødne sikkerhed, at de tiltalte havde forsæt til at begå røveri med hensyn til mobiltelefonen.

Landsretten tiltræder, at de tiltalte B og C er fundet skyldige i henholdsvis tyveri af mobiltelefon, jf. straffelovens § 276, og hæleri efter straffelovens § 290.

Henset til anklageskriftets indhold sammenholdt med bevisførelsen findes det betænkeligt at anse det for godtgjort, at de tiltalte har forset sig mod straffelovens § 250, hvorfor de tiltalte frifindes for denne del af tiltalen.

Straffen for tiltalte B fastsættes efter straffelovens § 245, stk. 1, § 276, jf. § 285, og § 288, stk. 1, nr. 1, jf. § 21, til fængsel i 1 år og 10 måneder.

Straffen for tiltalte C fastsættes efter straffelovens § 245, stk. 1, § 288, stk. 1, nr. 1, jf. § 21, og § 290, til fængsel i 1 år og 10 måneder samt efter færdselslovens § 117d, jf. § 56, stk. 1, jf. § 118a, stk. 4, til en bøde på 5.000 kr. med forvandlingsstraf af fængsel i 8 dage.

Straffen for tiltalte A fastsættes efter straffelovens § 245, stk. 1, og § 288, stk. 1, nr. 1, jf. § 21, til fængsel i 1 år og 9 måneder.

Landsretten har ved straffastsættelsen lagt vægt på, at forsøget på røveri og den udøvede vold er begået af flere i forening og voldsforholdets alvorlige karakter.

Landsretten tiltræder endvidere af de af byretten anførte grunde, at de tiltalte udvises. Indrejseforbuddet meddeles for bestandig, jf. udlændingelovens § 32, stk. 1, nr. 4."

- oo0oo -

Fra en af forsvarerne, der deltog i ankebehandlingen, gives der det øjebliksbillede, at den var ret livlig, henset til, at både A og B havde deres spædbørn, født under varetagtsfængslingen, med i retten.

Landsforeningens Meddelelse 86/2010

Anke afvist - Frister

Retsplejelovens § 907

T blev i byretten frifundet for forsikringsbedrageri. Anklagemyndigheden ankede, men kunne ikke dokumentere, at ankemeddelelsen var sendt rettidigt (eller sendt overhovedet). Anken afvist.

ØL 5. afd. a.s. S-1557/10, 17/9 2010

(Til forklaring vedr. nedenstående kendelse skal tilføjes, at 21/5 2010 var fredag før pinse, første hverdag tirsdag den 25/5 2010)

"... Forsvareren begærede anken afvist under henvisning til, at det ikke var dokumenteret, at genpart af ankemeddelelsen er sendt til tiltalte rettidigt, jf. retsplejelovens § 907, stk. 1. Forsvareren tilføjede, at hun først havde modtaget kopi af ankemeddelelsen den 26. maj 2010.

Anklagemyndigheden gjorde gældende, at anken var rettidig. Anklagemyndigheden henviste til, at brevet til tiltalte er dateret den 21. maj 2010, hvilket er seneste rettidige dag, og at brevet må være afsendt samme dag, da det er fast praksis hos statsadvokaten at sende sådanne breve samme dag som de er dateret.

Efter votering afsagdes sålydende

k e n d e l s e:

Københavns Byrets dom af 7. maj 2010 (SS-1-20338/2009) er anket af anklagemyndigheden med påstand om domfældelse i overensstemmelse med anlageskriftet og skærpeelse.

Anklagemyndighedens ankemeddelelse er modtaget i landsretten pr. telefax den 21. maj 2010 og ved almindeligt brev den 25. maj 2010, hvilket er rettidigt, jf. retsplejelovens § 907, stk. 1.

Efter retsplejelovens § 907, stk. 1, 2. pkt., sendes genpart af ankemeddelelsen så vidt muligt samtidig til tiltalte med almindeligt og anbefalet brev.

Bestemmelsen fik sin nuværende formulering ved lov nr. 493 af 17. juni 2008, og af forarbejderne til bestemmelsen, jf. lovforslag nr. 78 af 27. februar 2008, de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 19, fremgår blandt andet:

"Anklagemyndigheden skal kunne dokumentere afsendelsen, f.eks. ved postkvittering vedrørende afsendelse af et anbefalet brev og ved brevkopi vedrørende det almindelige brev."

Brevet til tiltalte vedrørende anklagemyndighedens anke er dateret den 21. maj 2010, men det er ikke for landsretten dokumenteret, hvornår brevet er indleveret til postvæsenet til afsendelse som anbefalet brev, og anklagemyndigheden findes ikke ved brevkopien alene at have dokumenteret, at ankemeddelelsen er afsendt rettidigt til tiltalte som almindeligt brev og anbefalet brev.

Landsretten afviser derfor anken, hvorfor

b e s t e m m e s:

Anklagemyndighedens anke afvises."

Ne bis in idem - Fodfejl - Menneskerettigheder

Menneskerettighedskonventionens tillægsprotokol 7, art. 4, retsplejelovens § 901

T var ved et anklageskrift fra SØK fra 2008 tiltalt for dokumentfalsk i 2000 med hensyn til nogle udenlandske obligationer. Han påstod sagen afvist med henvisning til, at der ikke kunne ske prøvelse af samme spørgsmål under to sager, idet der forelå en upåanket dom fra 2005. Byretten afviste sagen, og anklagemyndigheden valgte at kære afvisningsdommen, hvorefter landsretten afviste anklagemyndighedens kæremål, idet sagen skulle have været indbragt ved anke.

VL 13. afd. S-1937-10, 20/9 2010

T var ved et anklageskrift fra april 2008 tiltalt for 5 forhold af dokumentfalsk med hensyn til udenlandske obligationer, som han skulle have brugt i 2000 til at få udbetalt større kontantbeløb.

Ved et retsmøde i august 2010 frafaldt anklagemyndigheden forhold 1 og 2. Resten er citat af byrettens dom.

"Tiltalte har påstået sagen afvist.

Anklagemyndigheden har påstået sagen fremmet til realitetsbehandling.

Der har blandt andet været fremlagt udskrift af dombogen for Københavns Byret for den 3. oktober 2005. Der henvises til domsudskriften.

Tiltalte har ved sin beskikkede forsvarer til støtte for afvisningspåstanden gjort gældende, at der ikke kan ske prøvelse af samme spørgsmål under to sager, og ved dommen af 3. oktober 2005 er der vedrørende helt tilsvarende forhold, som der nu er rejst tiltale for, sket prøvelse af, hvorvidt tiltalte inden for den periode, som tiltalen i sagen vedrører, havde forsæt med hensyn til at anvende falske obligationer. Denne dom er upåanket, og det forhold, at den nu rejste tiltale angiver andre som forurettede end i den tidligere sag, er uden betydning i forbindelse med forsætsbedømmelsen.

Anklagemyndigheden har gjort gældende, at sagen må fremmes til realitetsbehandling, idet det gøres gældende, at tiltalens punkt 3 - 5 tidsmæssigt ligger efter det tidspunkt, hvor det er lagt til grund, at tiltalte var bekendt med at obligationerne var falske, og det gøres gældende, at forsætsbedømmelsen i disse nye forhold ikke er tilsva-

rende den, der fandt sted i dommen fra 2005. Det helt afgørende er, hvornår tiltalte var bekendt med, at obligationerne var falske.

Rettenns begrundelse og afgørelse

Det lægges til grund, at denne sag vedrører de samme obligationer, som dommen af 3. oktober 2005, og forholdene i denne sag ligger inden for samme periode, som forholdene i den tidligere dom.

Ved dommen blev det statueret, at tiltalte i forhold til flere forskellige forurettede ikke havde haft forsæt til at gøre brug af falske obligationer, uanset at det også blev lagt til grund, at han i en del af perioden vidste eller anså det for sandsynligt, at nogle var erklæret falske.

Retten finder herefter, at spørgsmålet om forsæt til bedømmelse i den foreliggende sag vil være det samme, som under den tidligere endeligt afgjorte sag, og derfor finder retten, at denne sag må afvises.

Thi kendes for ret:

Denne sag afvises.

Det offentlige betaler sagens omkostninger."

Sagen blev indbragt for landsretten. Der blev yderligere fremlagt et processkrift fra forsvareren. Anklagemyndigheden oplyste telefonisk, at den ikke havde yderligere bemærkninger.

"Landsretten afsagde

Kendelse:

Byretten har truffet afgørelse om afvisningsspørgsmålet ved dom, jf. herved retsplejelovens § 883, stk. 1. Da afgørelsen er truffet ved dom, skal afgørelsen indbringes for landsretten ved anke, jf. retsplejelovens § 901.

Dette kæremål afvises derfor."

Vold, grov - Betinget straf - Personlighedsafvigelse

Straffelovens § 56, § 69 og § 245

T på 21 år blev dømt efter § 245 for et overfald i lufthavnen med en flaske. Iflg. en mentalundersøgelse var han omfattet af straffelovens § 69 og i behandling for ADHD. Mentalundersøgelsen anbefalede betinget dom evt. med vilkår om samfundstjeneste, idet ubetinget straf kunne forstyrre den gode udvikling, som T var inde i. Retten idømte betinget fængsel i 60 dage med alkoholistvilkår.

Københavns Byret SS 4-18762/2010, 21/9 2010

T på 21 år var tiltalt for vold efter straffelovens § 245, stk. 1, ved i juni 2010 i lufthavnen at have skubbet A og ved umiddelbart herefter gentagne gange bagfra at have slået A i hovedet med en flaske, hvorved flasken knustes, og A pådrog sig en 5 cm lang flænge i baghovedet.

Anklagemyndigheden frafaldt under retsmødet tiltalen for skub. Anklagemyndigheden nedlagde påstand om fængselsstraf.

T påstod frifindelse. Der var enighed om, at en tidligere dom til ambulantly behandling fra 2006 vedr. ikke ligesået kriminalitet skulle ophæves.

T havde aflagt delvis tilståelse i et grundlovsforhør, hvor han blev løsladt. Forklaringerne under hovedforhandlingen er ikke gengivet i dommen, idet der alene skete en lydoptagelse. (Men kort fortalt, kunne han ikke huske meget på grund af beruselse. Det var andre, der havde fortalt ham, at han havde slået. Forurettede huskede endnu mindre, men en ambulancemand M, der kendte T, havde på stedet fået en slags tilståelse af T, ER)

Der var fremlagt lægeattest på, at A havde et flænge i baghovedet, der måtte sys. A blev kort efter udskrevet.

T var blevet mentalundersøgt (da han som ovenfor nævnt havde en dom til ambulantly behandling). Han led af ADHD, men havde gennemgået en positiv udvikling, hvorfor overlægen udtalte:

"Der skønnes ikke at være behov for en egentlig psykiatrisk behandling. Jeg mener dog, det er vigtigt at støtte observanden i den positive udvikling, han er inde i.

Såfremt der er mulighed for at idømme observanden en betinget straf med tilsyn af Kriminalforsorgen og vilkår om antabusbehandling, dvs. at holde sig fra misbrug, mener jeg, at dette vil være den mest hensigtsmæssige foranstaltning. Samfundstjeneste ville dog også være en mulighed.

Jeg mener, at der er en stor risiko ved at den gode udvikling, som observanden er inde i, forstyrres, såfremt observanden får en ubetinget fængselsstraf.

Konklusion

Observanden er ikke og var ikke sindssyg på tidspunktet for den kriminelle handling.

Observanden skønnes omfattet af straffelovens § 69.

Observanden var påvirket af alkohol på tidspunktet for den kriminelle handling.

Såfremt observanden findes skyldig, kan der ikke peges på andet end straf som forskyldt. Der skal dog venligst henvises til mine anbefalinger i ovenstående afsnit (betinget dom med tilsyn af kriminalforsorgen og vilkår om alkoholistbehandling eller eventuelt samfundstjeneste)."

T oplyste, at han fortsat boede på en institution.

Rettens begrundelse og afgørelse:

"Efter anklagemyndigheden og tiltaltes samstemmende påstand frifindes tiltalte for at have skubbet forurettede.

Tiltalte har forklaret, at han var i lufthavnen den pågældende nat, og at han kan huske, at han "vågnede" ved, at han stod med en knust flaske i hånden. Vidnet M har forklaret, at tiltalte den pågældende nat over for ham erkendte at have slået en person i hovedet med en flaske.

Henset til ovenstående forklaringer og de i øvrigt foreliggende oplysninger, herunder oplysningerne i politiattesten, finder retten det bevist, at tiltalte slog forurettede 1 gang i hovedet, mens det ikke mod tiltaltes benægtelse findes bevist, at der skulle have været tale om gentagne slag.

Tiltalte findes herefter skyldig i legemsangreb af særlig farlig karakter efter straffelovens § 245, stk. 1, ved den 13. juni 2010 ca. kl. 03.30 i Københavns Lufthavn bagfra at have slået A 1 gang i hovedet med en flaske, hvorved flasken knustes, og A pådrog sig en 5 cm lang flænge i baghovedet.

Straffen fastsættes til fængsel i 60 dage, jf. straffelovens § 245, stk. 1.

Uanset, at vold som i nærværende sag som hovedregel bør medføre ubetinget fængselsstraf, har retten undtagelsesvis fundet det forsvarligt at gøre straffen betinget, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2. Retten har herved lagt vægt på tiltaltes alder, at tiltalte ikke tidligere er straffet for ligeartet kriminalitet, at den udøvede vold ikke medførte alvorligere skade på forurettede, samt at det af mentalobservationserklæringen fremgår, at der er stor risiko for forstyrrelse af den gode udvikling, som tiltalte er inde i, hvis han idømmes en ubetinget fængselsstraf.

Efter de foreliggende lægelige oplysninger og anklagemyndighedens indstilling, som tiltalte har tilsluttet sig, finder retten, at foranstaltningen idømt ved Nakskov Rets dom af 21. september 2006 kan ophæves endeligt, jf. straffelovens § 72, stk. 2."

- 00000 -

Vilkårene omfattede en prøvetid på 1 år, tilsyn af Kriminalforsorgen og efter dennes nærmere bestemmelse alkoholbehandling i 1 år.

Landsforeningens Meddelelse 89/2010

Toldloven - Udsmugling af større kontant beløb - Bøde

Toldlovens § 23

T var tiltalt for at undlade at deklarerere 700.000 kr. og 120.000 US\$ i forbindelse med udrejse af lufthavnen. Anklagemyndigheden påstod en bøde på 1.199.000 kr. Byretten udmålte bøden til 899.000 kr. eller 75% af det beløb, der oversteg 10.000 Euro. Landsretten nåede til 449.000 kr. eller 25% af det ikke deklarerede beløb, der oversteg 10.000 Euro, med en forhøjelse på 50% af det herved fremkomne beløb.

Kort referat yderligere af 2 andre sager på mindre beløb, hvor landsretten blev stående på de 25%.

ØL 9. afd. a.s. S-323-10, 25/8 2010

T var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af toldlovens § 79, nr. 3, jfr. § 23, stk. 4, ved i juni 2008 i forbindelse med udrejse fra Kastrup Lufthavn at have undladt at deklarerere 700.000 kr. og 120.000 US\$.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om en bøde på 1.199.000 kr.

T, der var ustraffet, forklarede bl.a., at han skulle til Dubai, dels for at købe nye smykker til sin guldsmedeforretning, dels for at betale gæld. Pengene tilhørte ham og hans brødre. Det tog for lang tid, og kostede for mange penge at overføre penge via banken. Hans familie havde også guldsmedeforretninger.

Byretten bemærkede bl.a., at deklarationspligten blev indført i 2002 som led i terrorpakken, og at der siden var indført EU-regler i 2007 om deklaration af likvide midler på 10.000 Euro eller derover.

Sanktionerne skulle være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Byretten bemærkede videre:

"Retten har i nærværende sag anset overtrædelsen for særlig grov, idet der er tale om et meget betydeligt kontantbeløb, og idet tiltalte havde forberedt udførslen af pengene ved at sikre sig kvitteringer fra sine brødre, hvis han skulle blive stoppet af politiet i Danmark, hvilket viser, at handlingen blev begået med et fattet forsæt. På grund af forholdets grovhed sammenholdt med, at forholdet er begået i erhvervsforhold, bør bøden fastsættes til 75% af det beløb, der overstiger 10.000 EUR, hvilket efter afrunding af beløbet svarer til 899.000 kr.

Der er intet grundlag for at bringe straffelovens § 82, nr. 4, i anvendelse."

Forvandlingsstraffen var fængsel i 60 dage.

T ankede til formildelse, anklagemyndigheden påstod skærpeelse. Landsretten bemærkede:

"Af en oversigtsrapport fra EU af 22. september 2008, som er fremlagt af anklagemyndigheden, fremgår, at strafniveauet for tilsvarende lovovertrædelser medio 2008 varierer noget inden for EU. Bødeniveauet er i flere lande fastsat med udgangspunkt i niveauet 20-25% af det ikke deklarerede beløb.

Som anført i byrettens dom er formålet med bestemmelsen i toldlovens § 23, stk. 4, at give myndighederne kontrolmulighed med henblik på at bekæmpe smugling af penge til finansiering af terrorisme og hvidvaskning.

Landsretten finder, at der ved straffastsættelsen generelt må lægges vægt på, at den adfærd, som kriminaliseres, er undladelse af at deklarerer også fuldt legale beløb. Samtidig tiltræder landsretten, at der ved strafudmålingen tillige skal lægges betydelig vægt på, at formålet med bestemmelsen som nævnt er at bekæmpe hvidvaskning af penge og forhindre finansiering af terrorisme. Under hensyn til bestemmelsens karakter og baggrunden for deklarationsreglen er også bødeniveauet i andre EU-lande vedrørende tilsvarende overtrædelser indgået i landsrettens overvejelser om straffastsættelsen for overtrædelse af toldlovens § 23, stk. 4. Endelig har landsretten også henset til bødeniveauet i sager om overtrædelse af hvidvaskloven.

Den omstændighed, at tiltalte i forbindelse med udførelsen af pengene medbragte kvitteringer fra sine brødre findes ikke at have betydning for straffastsættelsen.

Tiltalte har forklaret, at han løbende indkøber varer til sin guldsmedeforretning i Dubai, og at han har optaget lån i Dubai. Tiltalte har endvidere forklaret, at formålet med den omhandlede rejse til Dubai var indkøb af varer og betaling af afdrag på gæld. Henset til, at pengene blev søgt udført af landet i erhvervsmæssig sammenhæng, og henset til beløbets størrelse, findes der er foreligge en særlig grov overtrædelse af toldlovens § 23, stk. 4.

Landsretten tiltræder, at der ikke er grundlag for at bringe straffelovens § 82, nr. 4, i anvendelse.

På den anførte baggrund findes bøden passende at kunne fastsættes til 25% af det ikke-deklarerede beløb, som overstiger 10.000 euro, med en forhøjelse på 50% af det herved fremkomne beløb, hvilket efter afrunding svarer til en bøde på 449.000 kr.

I øvrigt stadfæstes dommen."

- oo0oo -

Landsretten afgjorde samme dag to tilsvarende sager.

2) ØL 9. afd. a.s. S-287-10, 25/8 2010

Z havde i juni 2008 undladt at deklarerer 115.900 Euro, som han havde syet ind i sine underbukser. Bødepåstanden var 789.500 kr. Byretten fastsatte bøden til 50% af det beløb, som oversteg 10.000 Euro, eller 395.000 kr. T forklarede både i byret og landsret, at pengene var til familien, der boede i Tyrkiet, hvor der i landsbyen ikke var bank eller postkontor.

Landsretten nedsatte bøden til 25% af det ikke deklarerede beløb, der oversteg 10.000 Euro, eller 197.000 kr. med forvandlingsstraf af fængsel i 60 dage, og bemærkede - modsat byretten:

"Den måde, hvorpå tiltalte medbragte pengene i forbindelse med den planlagte udrejse, medfører ikke i sig selv, at overtrædelsen af toldlovens § 23, stk. 4, må karakteriseres som særlig grov."

3) ØL 9. afd. a.s. S-288-10, 25/8 2010

S havde i august 2008 undladt at deklarerere 20.000 Euro. Bødepåstanden var 18.500 kr. S forklarede bl.a., at han troede, at grænsen var 20.000 Euro. Pengene skulle bruges til et projekt i Spanien.

Byretten fastsatte en bøde på 25% af det ikke deklarerede beløb svarende til 18.500 kr. med forvandlingsstraf af fængsel i 10 dage.

Landsretten stadfæstede og tilføjede:

"Henset til sagens karakter, herunder at sagen af anklagemyndigheden er udvalgt som prøvesag med henblik på fastlæggelse af niveau for straffastsættelsen i sager af denne type, skal statskassen uanset sagens udfald betale sagens omkostninger for landsretten."